

Ve Štrasburku dne 23. 10. 2012
COM(2012) 629 final

Vol. 1/2

SDĚLENÍ KOMISE

**EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A
SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Pracovní program Komise na rok 2013

Nanejvýše důležitým a zcela prvořadým úkolem, před kterým dnes stojí současná generace Evropanů, je vypořádání se s hospodářskou krizí a nalezení cesty, jež EU znovu přivede k udržitelnému růstu. To si žádá Evropu, jež bude schopna obstát v celosvětové hospodářské soutěži a jež bude přetvořena tak, aby mohla využívat budoucích příležitostí. Ke splnění tohoto cíle je také zapotřebí makroekonomické prostředí, které může navodit skutečná hospodářská a měnová unie. Ekonomika potřebuje radikální změnu, aby se dal průchod mnoha přednostem, které Evropě mohou pomoci vybudovat vysoce inovační a vysoce kvalifikované hospodářství zítřka. K tomu je zapotřebí, aby se změnilo podnikatelské prostředí na jednotném trhu a aby se plně využíval obrovský potenciál evropských sítí a revoluce v oblasti informačních technologií. Také je třeba, aby se rozvíjely nové dovednosti a nabízela se nová forma pomoci, a na pracovním trhu se tak mohli uplatnit ti, kteří jsou z něho dnes vyřazeni. Podoba této změny přitom musí být určována potřebami a možnostmi účinného využívání zdrojů. Úkoly, před kterými stojíme, jsou úkoly na dlouhou dobu. Jejich řešení si žádá cílené úsilí všech sektorů společnosti a předpokladem úspěchu je v každém případě zapojení EU.

To je také důvod, proč předseda Barroso ve svém projevu o stavu Unie vyzval k tomu, aby Evropa přijala novou filosofii a vyvozovala v jejím rámci důsledky z problémů, kterým v současné době čelíme a které zásadním způsobem mění svět kolem nás. Růst není možný bez reforem a problémům nelze čelit jinak než společnými silami. V projevu o stavu Unie zazněly ambiciózní představy o podobě EU v dlouhodobém horizontu – o vytváření skutečné, úzce propojené hospodářské unie, jež by vycházela z unie politické. Máme-li prolomit přetrvávající krizi, jež Evropu, a především pak eurozónu, stále stísňuje, je tuto vizi třeba proměnit ve skutečnost podniknutím konkrétních kroků.

V pracovním programu na rok 2013 je vykreslena představa, jak by v dlouhodobém výhledu mohla EU vypadat v klíčových oblastech politiky. Program shrnuje, co dnes v Evropě chybí, a vysvětluje, jak bude Komise tyto problémy řešit. Upřednostněním správných iniciativ může EU přispět k růstu a vytváření pracovních míst a může se krok za krokem přiblížit své dlouhodobé vizi.

Širokou řadu návrhů na podporu růstu již Komise předložila a o těchto návrzích nyní jednájí spoluzákonodárci. Včasné přijetí a plné provedení těchto opatření by vyslalo zásadní ujišťující signál občanům a investorům, a pomohlo tak znovu oživit hospodářskou činnost a podpořit velmi potřebnou tvorbu pracovních míst. Pokud by tato opatření byla přijata a provedena, EU by se před volbami do Evropského parlamentu v červnu 2014 podařilo odvést rekordní množství práce. V roce 2013 bude Komise věnovat mnoho sil provádění coby přímé cestě k výsledkům unijních opatření. V návaznosti na rozhodnutí o víceletém finančním rámci, jež mají být přijata do konce roku 2012, se Komise v průběhu roku 2013 zaměří na dokončení příprav tak, aby se mohlo rychle začít s prováděním, přičemž se využije mandátů k jednání s jednotlivými zeměmi, aby se zajistilo, že priority podporované investicemi EU budou jasně zacíleny na hospodářský růst a zaměstnanost. Cílené investice a moderní proreformní rozpočet EU mohou rozhodujícím způsobem přispět k růstu, zaměstnanosti a konkurenceschopnosti.

Návrhy v rámci tohoto pracovního programu budou předloženy v průběhu roku 2013 a v první části roku 2014 s přihlédnutím ke konci stávajícího legislativního období. V následujících oddílech jsou vyzdvížena některá z klíčových opatření, která mají ukázat, jak bude Komise přispívat k zaplňování mezer mezi stávající situací a cíli EU. Podrobnější seznam návrhů, které Komise hodlá předložit v období 2013/2014, je uveden v příloze I.

Zpět k základům: cesta ke skutečné hospodářské a měnové unii

Cíl

Síla Evropy spočívá v propojení našich hospodářství. Vazby mezi ekonomikami členských států jsou upevňovány jednotným trhem a společnou měnou a v současné době jsou více než kdy jindy prohlubovány prostřednictvím koordinované tvorby hospodářské politiky na evropské úrovni v rámci evropského semestru. Krize však ukázala, že jednotný trh pro finanční služby může přinášet finanční stabilitu, hospodářský růst a zaměstnanost jen ve spojení s jedním silným regulačním a dozorčím orgánem na úrovni EU. Následujícím krokem musí být rozšíření hospodářské a měnové unie o plně funkční bankovní a fiskální unii.

Co dnes chybí?

Skutečná hospodářská a měnová unie potřebuje komplexní přístup k řešení začarovaného kruhu v podobě nadměrného zadlužení soukromého sektoru, neudržitelných státních dluhů a slabosti bankovního odvětví. Evropské unii chybí celkový rámec, který by zaplnil mezery v plně integrované politice finančních služeb pomocí jednotného mechanismu bankovního dohledu a jednotného souboru pravidel pro řízení všech finančních institucí. Zapotřebí je také dokončit a provést účinnější mechanismy navržené v zájmu prevence a nápravy neudržitelných fiskálních politik a ekonomických nerovnováh. Zásadní bude rovněž lepší koordinace daňových politik. Pokrok dosažený v rámci evropského semestru také dosud nedosáhl potenciálu, pokud jde o promítání doporučení do strukturálních reforem v EU.

Přestože ještě není úplná, naše správa ekonomických záležitostí již byla patřičně posílena prostřednictvím strategie Evropa 2020, prostřednictvím evropského semestru a prostřednictvím provádění balíčku šesti právních aktů týkajících se správy ekonomických záležitostí. Aby byla úprava správy hospodářských záležitostí dále doplněna, je třeba bezodkladně dosáhnout dohody o balíčku dvou legislativních aktů. V roce 2013 Komise:

- zahájí roční analýzou růstu čtvrtý evropský semestr,
- bude dále pracovat na plánu skutečné komplexní hospodářské a měnové unie, který zveřejní do konce roku 2012,
- navrhne dodatečné právní předpisy k dalšímu posílení stability, transparentnosti a ochrany spotřebitele ve finančním sektoru (např. předpisy o systémových rizicích spojených s nebankovními subjekty a stínovým bankovníctvím).

Právní předpisy, které již byly vypracovány a o jejichž přijetí se jedná, společně přispívají k zásadní přeměně finančního systému EU. Dohoda o bankovním dohledu postaví evropský finanční systém na daleko bezpečnější základy a bude zdrojem důvěry. V roce 2013 se provede mnoho podrobných pravidel z tohoto balíčku. Totéž platí u politiky soudržnosti, kde budou ve středu nových vnitrostátních a regionálních programů stát klíčové priority v podobě strukturálních reforem a opatření na podporu růstu, jež byly vyvozeny v rámci evropského semestru, a kde bude důraz kladen na dokončení mandátů jednotlivých zemí, pokud jde o novou generaci strukturálních fondů. Komise bude rovněž bojovat proti daňovým podvodům a únikům, a to mimo jiné prostřednictvím iniciativy zaměřené na problematiku daňových rájů, aby bylo úsilí členských států o konsolidaci veřejných financí doplněno o unijní rozměr.

Podpora konkurenceschopnosti prostřednictvím jednotného trhu a průmyslové politiky

Cíl

Pro udržitelný růst a tvorbu pracovních míst je zapotřebí stabilní makroekonomické prostředí a schopnost obstát v konkurenci celosvětového hospodářství. Evropa má přednosti, díky kterým může s pomocí modernizovaného sociálně tržního hospodářství získat náskok a postavit se do čela nové průmyslové revoluce. Jednotný trh a korektní hospodářská soutěž by spolu s cíleným investováním a správným přístupem k podnikání dovolily využívat příležitostí, které skýtají inovace a nové technologie.

Co dnes chybí?

Jednotný trh se musí dále přizpůsobovat tak, aby podnikům a spotřebitelům v Evropě bez hranic dodal potenciál. Změny v technice nabízejí obrovské množství příležitostí, ale musí je doprovázet nové přístupy v oblastech, jako jsou normy, zadávání zakázek nebo duševní vlastnictví. Unie potřebuje dlouhodobý rámec pro energetickou politiku a politiku v oblasti klimatu, aby se investice a politika zaměřovaly na konkurenceschopnost a zabývaly se změnou klimatu. Evropě chybí dostatek inovací. Tvorbě nových trhů a investování do technologií, které změni náš způsob života, stojí v cestě řada překážek a širší problémy pramení rovněž ze způsobu, jakým je vnímáno podnikání a podnikatelský neúspěch. Evropa potřebuje rovněž správný právní rámec pro posun projektu Galileo ke komerčnímu využití. Situaci dále zhoršují potíže, na které v důsledku krize narážejí firmy, zejména malé a střední podniky, když hledají přístup k financování, a ztěžují ji také zbytečné výdaje vyplývající z administrativní zátěže. Svůj podíl na této situaci má v některých případech i zastaralá veřejná správa. Plný přínos opatření je rovněž omezován nedostatky při provádění.

Akt o jednotném trhu II nedávno v konkrétní podobě vytyčil dvanáct nových prioritních opatření, která mají jednotnému trhu vrátit dynamiku pomocí čtyř hlavních motorů: pomocí sítí, mobility, digitální ekonomiky a soudržnosti¹. V návaznosti na své sdělení o nové průmyslové politice² z roku 2012 Komise přehodnotí jednotný trh pro výroby, na němž se uskutečňuje 75 % obchodu probíhajícího v rámci Unie. Tyto kroky navazují na prioritní opatření v rámci první fáze Aktu o jednotném trhu³, která musí být nyní rychle odsouhlasena. Komise bude v roce 2013 se spoluzákonodárci usilovně pracovat na tom, aby byly tyto návrhy naplněny a aby byly zcela a účinně prováděny. Mezi klíčové návrhy budou patřit:

- iniciativy, které pomocí jednotného přiznání sjednotí pravidla a sníží náklady spojené s dodržováním předpisů o DPH,
- legislativní návrh na povinnou elektronickou fakturaci u veřejných zakázek, který má zjednodušit komunikaci mezi podniky a státem, snížit náklady a posloužit jako zkušební projekt pro možné využití v dalších odvětvích,
- iniciativy k aktualizaci a zjednodušení pravidel pro pohyb výrobků po jednotném trhu, ke zjištění mezer, jež volnému pohybu stále brání, a zintenzivnění práce na normách, certifikaci a označování,

¹ COM(2012) 573 ze dne 3. října 2012.

² COM(2012) 582 ze dne 10. října 2012.

³ KOM(2011) 206 ze dne 13. dubna 2011.

- v rámci programu Horizont 2020 vzniknou v roce 2013 návrhy na navázání a rozvíjení řady významných partnerství soukromého a veřejného sektoru, aby byly spojeny síly soukromého a veřejného sektoru s rozpočtem EU a společně se tak hledal jednotný přístup ke klíčovým strategickým oblastem, jako jsou léčiva, uspořádání letového provozu a nanotechnologie. Tímto způsobem lze získat nové investice v přibližné výši 9–10 miliard EUR,
- iniciativa v oblasti energetických technologií a inovací v zájmu zajištění udržitelného, bezpečného a konkurenceschopného energetického systému,
- návrhy řady důležitých reforem k modernizaci státní podpory,
- modernizace našeho přístupu k právům duševního vlastnictví, aby byla v digitálním světě zajištěna jeho účinnost a praktičnost z hlediska uživatelů.

Hlavní oblastí z hlediska konkurenceschopnosti je energetická účinnost. Komise bude s členskými státy intenzivněji spolupracovat na provádění směrnice o energetické účinnosti a právních předpisů o energetickém štítkování a ekodesignu. Klíčovou pákou z hlediska konkurenceschopnosti bude rovněž provedení strategie pro klíčové základní technologie. Komise bude intenzivněji pracovat na tom, aby malým a středním podnikům pomohla čelit problémům s financováním a aby byl proveden akční plán pro podnikání. Jakmile v roce 2014 začne nové období financování, bude možné využívat podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z programu COSME⁴. Nové programování z Evropského sociálního fondu se pak bude zaměřovat zvláště na zajišťování dovedností, jež jsou zapotřebí pro úspěšný přechod ze školy do zaměstnání a pro zvýšení zaměstnatelnosti u pracovní síly.

Propojenost jako podmínka konkurenceschopnosti: vytváření sítí zítřka již dnes

Cíl

Předpokladem konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a hospodářského růstu je plná propojenost a integrovanost evropského jednotného trhu v oblasti telekomunikací, energetiky a dopravy. K tomu je zapotřebí přístupná, účinná, bezpečná a cenově dostupná infrastruktura. Pro všechna odvětví bude přínosem urychlené zavedení digitální ekonomiky, neboť se díky ní zvýší produktivita, efektivita a inovace. Aby si Evropa udržela a dále rozvíjela své konkurenční postavení na celosvětové scéně, musí mít nejmodernější digitální síť, které jí umožní vypořádat se s prudkým nárůstem v užívání internetu a ve výměně dat a které jí také dovolí plně těžit ze zefektivnění a inovačních služeb vyplývajících z velkých změn ve vývoji internetu. Co se týče energetiky, významné investice do elektrických rozvodných i jiných energetických sítí pomohou lépe zajistit energetickou bezpečnost, udržitelnost a konkurenceschopnost. V oblasti dopravy by byl obrovským přínosem pro občany, podniky a městské oblasti plně integrovaný jednotný trh a účinnější síť, které by umožňovaly snadný přestup mezi jednotlivými modalitami dopravy.

Co dnes chybí?

Přístupy členských států a řada různých bariér brzdí konkurenceschopnost a brání využívání sítí v evropském měřítku. Nedostatečné pobídky a nedostatky v právním prostředí brzdí investice na podporu projektů, které budou pro Evropu základem budoucí prosperity. To pak

⁴ Program pro konkurenceschopnost podniků s důrazem na malé a střední podniky 2014–2020.

oslabuje potenciál pro inovace v oblastech, jako jsou inteligentní doprava či inteligentní rozvodné sítě a měřiče. Nedostatečná interoperabilita zvyšuje náklady a brání rovným podmínkám. Kvůli mezerám v právním prostředí podnikatelé váhají s investicemi a spotřebitelé nemají plnou důvěru ke klíčovým aspektům, např. platbám. Mezery v infrastruktuře vedou ke zbytečným nákladům navíc a jsou příčinou neúčinnosti z hlediska spotřebitelů energií. Zpožďují také modernizaci logistiky a brání plnému využívání širokopásmových služeb.

V zájmu dalšího zaplňování chybějících článků vypracuje Komise v období 2013/2014 návrhy, jejichž cílem bude:

- modernizovat v Evropě dopravu a logistiku a pomoci tak podnikům jednak šetřit čas a energii, jednak snižovat emise; návrhy se budou týkat železniční a nákladní dopravy, přepravy zboží mezi unijními přístavy a jednotného evropského nebe,
- odstranit překážky v oblasti elektronických plateb,
- podpořit investice do vysokorychlostních sítí,
- rozšířit pokrytí širokopásmovým přístupem a zvýšit jeho kapacitu, a to tak, že se omezí náklady spojené s jeho zavedením a uvolní se šířka pásma pro bezdrátové širokopásmové služby.

O odstraňování zmíněných překážek podporou infrastruktury bude EU usilovat jednak v rámci politiky soudržnosti, jednak pomocí nástroje pro propojení Evropy⁵. V roce 2013 by měl být nástroj plně připraven a funkční a měla by se učinit klíčová rozhodnutí o jeho zacílení. Zavedeny by měly být rovněž projektové dluhopisy, které by měly přispět k využívání investic soukromého sektoru.

Tato opatření půjdou ruku v ruce s konsolidací právních předpisů. Je třeba dále zpracovat na vytvoření skutečného evropského dopravního prostoru s evropskými pravidly: prioritně by se mělo dále pracovat na návrzích na propojení železničního sektoru a na zrychlené provádění jednotného evropského nebe. V oblasti energetiky musí proběhnout poslední fáze liberalizace k dokončení vnitřního trhu s energií do roku 2014, aby se v Evropě do budoucna zajistily udržitelné, konkurenceschopné a bezpečné dodávky energií. Nový rámec pro zásahy členských států do energetického odvětví bude zásadním prvkem k zajištění adekvátních investic, jakož i toho, že zásahy na trhu budou nutné a úměrné.

Hospodářský růst v zájmu většího počtu pracovních míst: sociální začleňování a špičková kvalita

Cíl

Díky své schopnosti spojovat hospodářský růst a sociální začlenění je naše sociálně tržní hospodářství jednou z největších předností, které Evropa má. Dnes však evropské hospodářství a společnost čelí nebezpečí, že vážné problémy v podobě vysoké nezaměstnanosti, vzrůstající chudoby a sociálního vyloučení nabudou strukturální povahy. Aby se členským státům dostalo opory při hledání veškerých možností, jak lidem pomoci najít práci a jak řešit nepoměr mezi nabídkou a poptávkou, je třeba využít dimenze EU. Začít

⁵ KOM(2011) 665 ze dne 19. října 2011.

Ize aktivní politikou práce, která lidem pomůže osvojit si správné dovednosti potřebné k získání zaměstnání a která bude naplno využívat potenciál mobility. Cílem by mělo být nalezení inovačních způsobů, jak zvýšit dosahované vzdělání a účast na trhu práce. Zapotřebí jsou odpovídající a udržitelné sociální politiky a přístupnější sociální služby, jež by podpořily sociální začleňování a vstup na trh práce. Naplno je třeba využívat potenciál, který z hlediska tvorby pracovních míst nabízejí sektory klíčové pro hospodářský růst, například ekologická ekonomika, informační a komunikační technologie, zdravotnictví a sociální péče. V zájmu zachování pracovních sil v situaci, kdy bude společnost v dlouhodobém výhledu stárnout, musí být evropské trhy práce nakloněny začleňování a mobilizovat zaměstnance všech věkových kategorií a na všech úrovních kvalifikace.

Co dnes chybí?

Míra nezaměstnanosti v Evropě, především mezi mladými lidmi, představuje velký problém pro veřejné služby zaměstnanosti a zaměstnavatele. V zájmu obnovy růstu má zásadní význam zvyšování zaměstnatelnosti, přičemž se nesmí opomíjet zranitelné skupiny. Potenciál, který mají pro tvorbu pracovních míst odvětví jako ekologická ekonomika, informační a komunikační technologie a zdravotnictví, není plně využíván. Systémy pro vzdělávání a odbornou přípravu nedrží tempo s měnícími se potřebami na trhu práce, což vede k nedostatku pracovníků se znalostí přírodních věd, matematiky, informatiky apod. Vysokoškolské vzdělávání není dostatečně propojeno s výzkumem a inovacemi a jen pomalu buduje kapacity v oblastech, jako jsou informační a komunikační technologie, což je na jedné straně odrazem nedostatečné internacionalizace a na druhé straně k nedostatku internacionalizace přispívá. Celoživotní učení se teprve rozvíjí. Státní politika ani praxe podniků nereflktuje potřebu prodloužení pracovní kariéry u starších pracovníků. Dalším problémem je nehlášená práce. Zefektivnit by se měly sociální ochrana a sociální investice. Vstup nebo návrat na trh práce je obzvláště složitý pro zranitelné skupiny. Potenciál, který pro zaplnění mezer nabízí pracovní mobilita, je tlumen problémy s uznáváním kvalifikací, dokladů a dovedností mezi členskými státy.

Podporování politik členských států, pokud jde o zaměstnanost a tvorbu pracovních míst, je jednou z hlavních priorit evropského semestru. Komise bude v roce 2013 dále aktivně pracovat s členskými státy a sociálními partnery, zejména prostřednictvím iniciativ, které se budou týkat stáží a záruk pro mladé lidi a které budou definovány na podzim tohoto roku. V zájmu dalšího zaplňování stávajících mezer vypracuje Komise v období 2013/2014 návrhy, jejichž cílem bude:

- pomoci zlepšit navazování kontaktů mezi úřady práce v členských státech a výsledky veřejných služeb zaměstnanosti,
- využívat sociálních investic ve prospěch růstu podporujícího začlenění, a to prostřednictvím pokynů k politickým reformám, které byly vytyčeny v rámci evropského semestru a které budou finančně podpořeny Unií, např. z Evropského sociálního fondu,
- podpořit snahy o internacionalizaci vysokoškolského vzdělání, aby byli Evropané připravováni na pracovní trh, který se vyznačuje stále větší mezinárodností, otevřeností a konkurencí,
- zavést správný rámec pro instituce zabývající se zaměstnaneckým penzijním pojištěním.

Jednou z hlavních příčin promarňování příležitostí na jednotném trhu jsou i nadále překážky pro mobilitu. Důležitým krokem k otevření dveří v profesní oblasti bude přijetí a provedení revidované směrnice o uznávání odborných kvalifikací⁶. I nadále by se měla přezkoumávat a snižovat nepotřebná omezení u regulovaných povolání, jež odborníkům ztěžují možnost pracovat v jiném členském státě.

Hlavním cílem pro rok 2013 je příprava nové generace programů v rámci Evropského sociálního fondu, aby se zaručila nejrychlejší a nejúčinnější podpora pro modernizaci politik v oblasti trhu práce a sociálního začleňování, aby se posílily systémy vzdělávání a celoživotního učení a aby se zajistilo, že skupiny, jako jsou mladí lidé a dlouhodobě nezaměstnaní, budou vybaveny správnými dovednostmi pro pracovní místa v budoucnosti. K těmto cílům bude přispívat dlouhá řada programů EU včetně Evropského fondu pro regionální rozvoj, programu Horizont 2020 a programu Erasmus pro všechny.

Využívání evropských zdrojů k vyšší konkurenceschopnosti

Cíl

Konkurenceschopnost dneška je třeba přizpůsobit tak, aby zůstala zachována i zítra. V evropském hospodářství existuje nevyužitý potenciál, který by umožnil zvýšit inovace, produktivitu a konkurenceschopnost, a to pomocí méně zdrojů a za menších škod na životním prostředí. Mělo by se produkovat méně odpadu a odpad by se měl více opětovně využívat a recyklovat po vzoru členských států s nejlepšími výsledky. Účinnější využívání zdrojů by přispělo k růstu, zaměstnanosti a vyšší konkurenceschopnosti za nižších nákladů pro podniky a bylo by významným přínosem pro zdraví a životní prostředí, snížilo by emise skleníkových plynů, pomáhalo by udržovat ceny energií a vytvářet nové příležitosti pro inovace a investice. K tomu, aby dodala politice požadovaný dlouhodobý rozměr, se EU nachází v obzvláště dobré pozici.

Co dnes chybí?

Společnost a hospodářství v Evropě dosud plně nevyužívají potenciálu skrytého v účinném využívání zdrojů. Mnoho recyklovatelného odpadu se buď vyváží, nebo končí na skládkách. Chybějící dlouhodobé rámce brání plánování a investicím. Nejvíce se to týká oblasti klimatu a energetiky pro období po roce 2020 a dlouhodobého udržitelného využívání klíčových zdrojů, jako jsou vzduch, půda, energie, voda, ryby či biomasa. Takové rámce přitom mohou být pomocným podnětem k inovacím, jež jsou zapotřebí k tomu, aby se využíval potenciál spojený s přechodem k nízkouhlíkovému hospodářství v dopravě, energetice, zemědělství a jiných odvětvích.

V zájmu dalšího zaplňování stávajících mezer vypracuje Komise v období 2013/2014 návrhy, jejichž cílem bude:

⁶ KOM(2011) 883 v konečném znění.

- nabídnout prostřednictvím komplexního rámce pro období do roku 2030 dlouhodobý výhled na způsoby, jak bude EU navazovat na své cíle pro rok 2020, aby pokračovala v cestě k nízkouhlíkovému hospodářství,
- vymezit novou strategii pro přizpůsobování se změně klimatu tak, aby byla Evropa odolnější,
- přezkoumat právní předpisy o odpadech a posoudit, jak mohou nové trhy a zlepšení recyklace přispět k hospodářskému růstu,
- přijmout politický rámec EU v oblasti kvality ovzduší.

Také dokončení nové generace politik na poli zemědělství a rybolovu a nové generace programů pro regionální rozvoj a rozvoj venkova maximalizuje možnost svést dohromady inovace a tvorbu pracovních míst na straně jedné a důraz na udržitelnost na straně druhé. Podpora „modré ekonomiky“ účinně využívající zdroje pomůže uvolnit potenciál, který pro růst nabízí evropské námořní oblasti. V roce 2013 bude rovněž zahájena třetí fáze systému EU pro obchodování s emisemi (2013–2020).

Vytváření bezpečné Evropy

Cíl

Evropská unie musí chránit své občany před nebezpečími, hájit jejich práva před zpochybňováním a dále odstraňovat překážky, jež jim brání v pohybu po Evropě. Mezi tyto úkoly patří boj s kriminalitou a korupcí, kontrola vnějších hranic a zajišťování toho, aby byla dodržována základní práva a zásady právního státu, přičemž je třeba zaručit správnou rovnováhu mezi bezpečností a mobilitou. Zapotřebí je rovněž dobře fungující a účinný soudní systém, který bude lákat investory a podporovat hospodářský růst a podnikání. Unie rovněž aktivně pracuje na snižování rizik pro zdraví, pro bezpečnost potravin a výrobků a pro kritické infrastruktury. Aktivně pracuje i na snižování rizika katastrof. Zásadní význam má bezpečné a udržitelné využívání jaderné energie.

Co dnes chybí?

Bezpečnostní hrozby se vyvíjejí, a EU proto musí využívat technologií pro bezpečnost potravin či jaderné energetiky, vyvíjet nejrychlejší a nejúčinnější způsoby, jak reagovat na katastrofy, a prohlubovat spolupráci v zájmu řešení stále mezinárodnějšího rozměru trestné činnosti. Mimořádnou pozornost je třeba věnovat financování terorismu a přeshraničnímu obchodu se zbraněmi. Unie nese zvláštní odpovědnost za ochranu svých finančních zájmů před podvodů a korupcí, chybí jí však potřebný plný institucionální rámec. V oblasti bezpečnosti a spravedlnosti je třeba dosáhnout vzájemné důvěry, ale ne vždy existují sítě a výměny potřebné k jejímu vybudování.

Musí se rovněž věnovat pozornost tomu, aby byla v EU plně chráněna základní práva občanů. Mají-li mít občané a podniky plný prospěch ze svých práv, potřebují mít také snadný přístup ke spravedlnosti ve všech členských státech, a to za stejných podmínek, pro případy přeshraničních sporů.

Komise vypracuje návrhy za účelem dalšího zaplnění stávajících mezer:

- zřídí Úřad evropského veřejného žalobce, který bude bojovat s trestnou činností poškozující unijní rozpočet a chránit finanční zájmy EU,
- bude bojovat proti obchodu s palnými zbraněmi,
- zlepší soudní spolupráci v trestních i občanských věcech,
- přezkoumá legislativu věnovanou jaderné bezpečnosti a navrhne nové právní předpisy o pojištění a odpovědnosti v oblasti jaderné energetiky,
- při příležitosti Evropského roku občanů se v roce 2013 ve zprávě o občanství ohlédne za dosaženým pokrokem, pokud jde o schopnost občanů EU snadno uplatňovat jejich práva, a vytipuje budoucí opatření.

Komise rovněž provede řadu různých důležitých iniciativ na podporu řádné spolupráce mezi vnitrostátními správami a soudními systémy. Z hlediska praktického prosazování má zásadní význam práce donucovacích orgánů v rámci sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele. První zpráva o boji proti korupci a první srovnávací přehled soudů nabídnou nové nástroje, jež podpoří zjišťování a uplatňování osvědčených postupů. Dohoda o nových opatřeních pro správu Schengenu by pak členským státům poskytla nový důležitý nástroj pro upevňování

vzájemné důvěry při společné ochraně hranic. Pokračovat budou snahy o podporu uplatňování stávajících mechanismů solidarity v oblasti přistěhovalectví.

Prosazování našeho vlivu: Evropa na světové scéně

Cíl

Zájmy EU a její závazek vůči demokracii, právnímu státu a lidským právům do značné míry závisí na tom, co se děje za jejími hranicemi. Prioritou je šíření unijních hodnot v našem bezprostředním sousedství i dále od nás, a to budováním partnerství se třetími zeměmi a podporou vícestranných řešení společných problémů.

Unie jako celek je na světě největším dárcem finančních prostředků na rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc a na řešení změny klimatu. Prvenství jí ve světě patří i jako obchodnímu partnerovi. Pokud dokáže EU za hranicemi účinně a logicky vynakládat své zdroje a zdroje členských států a používat při tom dlouhou řadu dostupných nástrojů, její slovo v okolním světě může nabývat na váze a EU může získat větší vliv. To pomáhá dosahovat met v podobě růstu, stability a demokracie, naplňovat cíle politik zaměřených na řešení chudoby a na podporu míru a bezpečnosti, realizovat politiky v oblasti změny klimatu, životního prostředí, dopravy a energetiky a optimalizovat příležitosti pro mezinárodní spolupráci na poli vědy a techniky. Klíčové nástroje na podporu pozitivních změn v partnerských zemích na prahu EU zůstanou v roce, kdy k EU přistoupí Chorvatsko, nezměněny – budou jimi i nadále proces rozšiřování a strategie sousedství.

Co dnes chybí?

Na světové scéně je EU klíčovým hráčem, ale lze dále zapracovat na tom, aby byl pomocí rozličných politických prvků rozvinut skutečně jednotný přístup a aby se různé nástroje navzájem posilovaly. Unie by měla rovněž zajistit, aby bylo blíže sledováno plnění jejich závazků, zejména v rámci podpory poskytované zemím, které v sousedství procházejí transformací.

Vnější rozměr je nedílnou součástí podpory růstu a konkurenceschopnosti v roce 2013 i v letech budoucích. Vedle úsilí, které vyvíjí na mnohostranné úrovni, se Evropská unie věnuje také dvoustrannému obchodu a nebývale ambiciózní investiční agendě. Brzy budou dovršena jednání s natolik významnými partnery, jakými jsou Kanada, Singapur a Indie, a další jednání snad budou zahájena s Japonskem. Závěrečná doporučení Pracovní skupiny EU-USA na vysoké úrovni pro zaměstnanost a růst by také mohla položit základ pro jednání o ambiciózním a komplexním transatlantickém partnerství. Japonsko a USA jsou jako partneři do takové míry zásadní, že úspěšné dosažení dohod s těmito zeměmi by mohlo zvýšit unijní HDP o 1–1½ % a vytvořit téměř milion pracovních míst. Tyto dohody by podpořily mnohostranný dialog o liberalizaci a regulaci a otevřely by nové trhy pro evropské produkty a služby. V současné době se zkoumá rozsah možných budoucích jednání s dalšími partnery.

V roce 2013 bude kladen důraz na to, aby byly v jádru politiky rozšiřování pevně ukotveny zásady právního státu, aby byla posilována hospodářská a finanční stabilita a aby se podporovaly dobré sousedské vztahy a užší regionální spolupráce v oblasti obchodu, energetiky a dopravy. V politice sousedství se bude i nadále klást důraz na přístup založený na pobídkách, kde se unijní podpora reforem odvíjí od prokazatelného pokroku v budování demokracie a dodržování lidských práv. Prioritami budou v roce 2013 prohloubené a

komplexní zóny volného obchodu, partnerství v oblasti mobility a zjednodušování vízového režimu.

Unie zareagovala na rychlé změny v našem sousedství rámcem revidované evropské politiky sousedství, upevněním Východního partnerství a navázáním partnerství pro demokracii a sdílenou prosperitu s jižním Středomořím. V roce 2013 se budeme s jižními sousedy zaměřovat na realizaci a dosahování výsledků, přičemž budeme využívat inovační způsoby mobilizace politických a hospodářských zdrojů k vzájemnému prospěchu.

Vzhledem k blížícímu se summitu na téma rozvojových cílů tisíciletí, který se uskuteční v roce 2015, pracuje EU na splnění svých závazků v oblasti rozvojové pomoci a usiluje také o dosažení specifických cílů v podobě odolnosti a udržitelného růstu v době krize. Unie rovněž pokračuje v klíčových jednáních, například v jednání o dosažení nové mezinárodní dohody o klimatu do roku 2015. Vzhledem k dokončení nové generace nástrojů pro vnější činnost bude rok 2013 současně zásadním rokem k zajištění toho, aby se nová orientace rozvojové politiky EU (Agenda pro změnu⁷) dostala prostřednictvím vztahů s partnery do hlavního proudu a nově se soustředila na řádnou správu věcí veřejných, udržitelný růst podporující začlenění a podporu investic v rozvojových zemích. Podniknuty budou rovněž další kroky k zabezpečení kapacity k rychlým a účinným reakcím na krize a k rozvoji komplexního přístupu k předcházení krizím a k jejich zvládnutí a řešení.

V zájmu dalšího zaplňování stávajících mezer vypracuje Komise v období 2013/2014 návrhy, v nichž:

- za předpokladu úspěšného výsledku probíhajících analýz rozsahu a předběžných jednání načrtne směrnice pro jednání o komplexních obchodních a investičních dohodách s relevantními partnery,
- představí ucelené postoje EU, do nichž promítne rozvojové cíle tisíciletí, rozvojovou agendu pro období po roce 2015 a proces Rio+20.

⁷ KOM(2011) 637 ze dne 13. října 2011.